

Формування подібного алгоритму аналітики й читання музичного тексту, з метою розкриття його образного змісту твору та засобів його утілення, а також виявлення потенціалу виконавських прочитань постають складними завданнями, принципово важливими особливо для концертного виконавця. Алгоритми щодо прочитання тексту стосуються й конкурсного творчого випробування, якщо воно містить такий вид завдання, і прослуховування на виконавську вакансію, і дисципліни «читання нот з листа», і будь-якої роботи із музичним матеріалом.

А. Бобух

ВПЛИВ ВИКОНАВСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ ВИДАТНИХ БАС-ГІТАРИСТІВ НА РОЗВИТОК ДЖАЗОВОГО МИСТЕЦТВА

А. Bobukh

THE INFLUENCE OF THE PERFORMANCE WORK OF OUTSTANDING BASS GUITARISTS ON THE DEVELOPMENT OF JAZZ ART

Вплив творчості Жако Пасторіуса на джазову музику великий, що прийнято поділяти бас-гітару на «те, що було до Пасторіуса, і те, що стало після». Жако значно розвинув у виконавському процесі традиційні функції бас-гітари (гармонічної та ритмічної опори) і перетворив цей інструмент у солюючий, здатний утілювати різні емоції та настрої. Висока технічна майстерність, віртуозність утілення музикантом складних композицій (особливо у швидких темах) не поступалися виконанню Діззі Гіллеспі і Чарлі Паркера. Прагнучи постійного удосконалення власної манери гри, звуковидобування, Жако йшов шляхом трансформації усталених жанрово-стилістичних меж та пошуку оригінальної виконавської стилістики, що отримала номінацію “punk-jazz”.

Пасторіуса слід віднести до типу гранично експресивних музикантів-виконавців, який епатував публіку під час своїх концертних виступів, сполучаючи віртуозну гру зі стрімкими рухами по сцені, потужними стрибками, проявами сценічної агресії (побиття інструменту). Сценічний імідж та резонансні прояви «інструментального театру» сприяли широкій популяризації музиканта та наповненості концертних залів під час його виступів. У віці 24 років бас-гітарист записав свій найкращий сольний альбом “Jaco Pastorius”, який виявився знаковою подією в джазовій сфері музики та двічі номінувався на премію «Греммі». Проте справжнє визнання та ушлявлення Жако Пасторіуса в джазовому світі музики відбулося посмертно. Так, на честь музиканта Майлз Девіс у співавторстві з Маркусом Міллером записали композицію “Mr. Pastorius”. У 2003 р. вийшов меморіальний альбом “Words of Mouth Revisited”, у якому партії, що традиційно виконував Жако, зіграли кращі басисти світу. Фірма Fender випускає іменну *модель JazzBass — Jaco pastorius*.

Значно вплинув на сферу джазового виконавства бас-гітарист Луїс Джонсон — віртуоз-аматор, винахідник особливої техніки гри — «слепо». Саме завдяки застосуванню останньої бас-гітара отримала можливість частково брати на себе функцію ударних (за рахунок різкої атаки звуку й можливості яскраво акцентувати різні ритмічні малюнки). Суттєвим новаторським досягненням музиканта слугує також розробка разом із Лео Фендером звукознімачів для бас-гітари Music Man Stingray, призначених саме для гри в згаданій техніці.

Відомий у мистецькій сфері передусім як студійний музикант, Джонсон працював з багатьма відомим виконавцями, серед яких Стіві Вандер, Пол Маккартні, Майкл Джексон. Значним досягненням Луїса стала розроблена відеошкола гри на бас-гітарі, де він легко й доступно ділиться секретами своєї техніки.

Особливо значущою, майже культовою для бас-гітаристів світу постає постать мультиінструменталіста, композитора й продюсера Маркус Міллера. Майбутній музикант, який у дитинстві вчився грі на блок-флейті та кларнеті, освоював бас-гітару (що на той час не була складовою музично-освітнього процесу) самостійно, спираючись на власні слухові враження. Важливим для розвитку музичної кар'єри Міллера стала його співпраця з Майлзом Девісом та його колективом. Вершиною їх спільної творчої роботи став записаний у 1986 р. альбом "Tutu", у якому Міллер зіграв майже усі інструментальні партії.

Розпочата у двадцятирічному віці успішна продюсерська діяльність Маркуса (продюсований ним альбом отримав «Греммі») активізувалася у 1990-ті рр. У цей період Маркус продовжує продюсувати інших музикантів та записувати сольні альбоми, а також захоплюється кіномузикою — ним озвучено близько 20 картин.

Маркус Міллер, як фронтмен свого творчого колективу, постає яскравим взірцем бас-гітаристу нового типу, який розкриває яскраві імпровізаторські здібності, демонструє здатність відтворювати провідні теми, різноманітні звукообрази, розкривати значний виражальний потенціал та віртуозні сольні-виконавські можливості інструмента.

А. Комар

ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРИ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ

А. Комар

THE IMPACT OF ONLINE LESSONS ON LEARNING TO PLAY WIND INSTRUMENTS

Прискорений розвиток технологій, пандемія та повномасштабне вторгнення суттєво змінили підходи до навчання, зокрема музичну освіту в Україні. Онлайн-заняття стали необхідністю й популярною альтернативою традиційним індивідуальним урокам. Однак питання ефективності онлайн-освіти в контексті викладання гри на духових інструментах залишається відкритим, особливо в частині організації домашньої підготовки.

Як відомо, онлайн-формат є величезним викликом для викладачів, які мусять реорганізувати свої робочі програми, так і учнів, рівень зацікавленості яких прямо впливає на кінцевий результат — якість отриманих знань.

Серед основних недоліків онлайн-освіти ми можемо виокремити якість звуку та технічні обмеження. Для гри на духових інструментах критично важливою є точність передачі звуку. Онлайн-заняття можуть ускладнювати адекватне сприйняття інтонації та динаміки через затримки звуку та знижену якість передавання аудіо. Це може призвести до того, що вчитель буде не в змозі точно оцінити виконання учня та надати негайні корективи.

Складнощі з контролем техніки. Оскільки духові інструменти вимагають точних технічних навичок, таких як дихання, позиція губ і язика, викладачу важко